

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Cap. 5. Quinta propositio elucidatur, eiusque doctrina, simul, & loquendi
modus Sanctorum Patrum testimonijs illustratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
124

CAPVT V.

QVINTA PROPOSITIO ELVCIDA-
tur, eiusque doctrina simul, & loquendi modus
Sanctorum Patrum testimonijs illu-
stratur.

1. QVinta deinde propositio, quæ in Venerabili Parente nostro ab aliquibus notata
fuit, habetur lib. 2. Ascens. Mont. Carmeli cap. 31. vbi sermonem instruens de
locutionibus substantialibus, quibus Deus ad animam loquitur, sic habet. *Quantum
ad hæc verba attinet, nihil est quod agat anima, aut ex seipsa tunc velit nec conetur, sed humiliter se
dimittat, & resignat am illi exhibeat, liberum suum a se sensum Deo præbendo: Nec est cur ea re-
spiciat, aut vereatur, aut in exequendis ijs, quæ præscribunt labores; Deus enim ipse istis substantiali-
bus verbis id ipsum in ea & cum ea operatur, quod secus in formalibus & successivis accidit. Nec est,
(vt dixi) quod hic rejicere conetur: effectus quippe eorum substantialis, vt sic dicam, divini que verbi
referuntur in anima manet: quem quoniam passivè recipit, universus eius conatus minor est: nec est quod
aliquam deceptionem vereatur, nam neque intellectus, neque cacodamon se immiscere huic rei qui-
unt &c.*

Vt clarius circa huius propositionis Elucidationem procedamus, eam in quatuor
partes secabimus. Prima est, in qua asserit Mysticus noster Doctor dari huiusmodi
locutiones internas substantiales. Secunda est in qua docet, quod tunc non oportet
animam laborare in exequendo eo, quod per huiusmodi locutiones significatur, quia
medijs his locutionibus substantialibus id Deus in ipsa, & cum ipsa operatur. Tertia
est, non oportet quod tunc anima aliquid agat, sed solum quod habeat se in illis com-
resignatione, & humilitate, præbendo liberum suum consensum Deo. Quarta tan-
dem est, quod tunc non debet timere aliquam deceptionem, eo quod nec malignus
spiritus, nec proprius possunt se in hoc immiscere.

Quoad omnes igitur has partes verissimam esse hanc propositionem, eiusque do-
ctrinam, & locutionem frequenter apud Sanctos Patres, & Catholicos Doctores
haberi, manifestè ostendemus, per singulas enumeratas partes suo ordine discus-
tendo.

§. I.

Prior pars propositionis illustratur, & Sanctorum
Patrum testimonijs corroboratur.

2. QVoad primam igitur partem, dubitari non potest huiusmodi locutiones sub-
stantiales, distinctas ab his quas Mysticus noster Doctor formales tantum ap-
pellat.

pellat, reperiri; huiusmodique distinctionem in eo consistere, quod locutiones substantiales semper operantur, & imprimunt in anima id, quod significant, ita scilicet, ut si diceret Deus ipsi animæ: *Esto iusta*, statim esset iusta, vel si diceret illi, *prosequere me amore*, statim hunc amorem in se ipsa sentiret, vel si illi diceret: *Ne timeas*, statim magnam tranquillitatem, & fortitudinem in semetipsa experiretur; hanc autem infallibilem operationem, & effectum aliarum locutiones formales tantum, omnimodè verò substantiales, non obtinent: sed solum intellectum de agendis illustrant: etenim doctrinam, & distinctionem hanc, quamvis ad aliud propositum expresse docet Divus Thomas secunda secundæ quæstione 76. articulo 1. ubi sic inquit: *Dicere autem, tripliciter se habet ad id quod dicitur: vno modo per modum enunciationis, sicut aliquid exprimitur modo indicatio, alio modo dicere se habet ad id quod dicitur per modum causæ, & hoc idem primum, & principaliter competit Deo, qui omnia verbo suo fecit, secundum illum Psalm. 32. dixit, & facta sunt. Sed clarius, & expressius ad propositum nostrum docet in proprijs terminis doctrinam hanc Div. Bernardus serm. 45. in Cant. sic inquit: *Verbi lingua sautor dignitatis est, anima verò, deuotionis seruer; cum huiusmodi linguam suam verbum mouet, volens ad animam loqui, non potest anima non sentire, &c.* Et infra subiungit: *Verbo ergo dicere anima pulchra est, & appellare amicam, infundere est, unde amet, & se presumat amari. Unde concludit: Itaque locutio Verbi infusio doni, responsio anime cum gratiarum actione, admiratio, &c. Quid clarius, & ad rem nostram expressius?**

Id ipsam expresse docet Sancta Mater nostra THERESIA, Mansionem 6. cap. 3. ubi de his locutionibus sermonem instituens, inquit: *Certiores porro qua hic haberi possunt nota meo iudicio, sunt ista. Prima ac præ cæteris vera est, dominium & potestas illa, quam ipse secum fert, quod scilicet loquatur simul & operetur. Clarius me explicabo. Versatur, verbis gratia, anima quadam in omni tribulationis, angustia & pressura interioris, quam dixi genere: intellectus adhuc illi penitus obscuratus est, magnaque eam occupat auiditas; & ecce vel vnica harum allocutione exempli gratia solum dicendo: *Noli affligi*, mox omnis pressura disciuitur, summaque vnde quaque luce perfunditur: adeo ut omnis illa pœna, quam ei (ut quidem videbatur) non mundus vniuersus, neque quidquid doctorum hominum est, si ad rationes, ob quas non deberet, ei proponendas conuenissent, excimere ac dimouere, quantumcumque denique ad id contenderent potuissent, id momento euanescat & afflictio illa prorsus cesserit. Multum deinde affligitur, quod Confessorius & alij nonnulli ei dixerint spiritum satana esse, à quo ipsa dirigitur, vnde ipsa penitus conseruata, ingenti timore percellitur, & ecce, vel vnico verbo quod ei dicitur, *Ego sum, noli timere*, in momento fugit omnis afflictio & ingenti consolatione in animo persuasa, prorsus serenatur, adeo ut nullus tanta sibi futurus videatur eloquentia, qui, ut aliud id esse credat, sibi persuadere possit. Denique ob gratia quadam negotia valde anxiosa, & afflictiva est, quod quæ eorum sit futurus euentus ignoret, audit sibi dicentem ut quiescat & tranquilla sit, etenim felicem vniuersa successum habituram, vnde valde certa ac secura redditur, nullamque exinde anxietatem sentit. Atque ita de alijs plurimis id generis rebus &c. Et cap. 25. suæ vitæ sic etiam de hac re loquitur: *Cum ergo in magna illa anxietate constituta essem, hac sola verba nimis quam sufficientia fuere ad illam auferendam, mentemque meam omni nubilo discussa, serenandam: Filia noli timere, ego enim sum, & non deferam te, noli timere. Putabam sane (ut quidem me diffosam vidi) vel de longo tempore opus esse, ad mihi persuadendum, ut mentem ego meam ad quietem imponerem, & neminem sufficientem ad hoc eloquentiæ & ingenium adferre posse: ecce sola verba hac,**

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica
NVI
128

is a me serenans, corroborans, animans, securum reddunt, quietant & illuminant, vt animam meam in momento plane immutatam viderem, & aliam, & contra vniversum mundum distantem, rationibus euicissem Deum esse, qui in me operaretur. O quam bonus Deus est: verba eius sunt opera, vnde ita mecum ipsa dicebam, quis est hic, cui omnes potentie mee ita obediunt, & qui vnico momento, tam spissis in tenebris lucem serenitatemque adfert &c. Idemque repetit cap. 26. & 30. huius vitæ.

4. Id ipsum docet D. Bonauentura itiner. secundo æternitatis dist. 7. vbi ex Dno Bernardi doctrina sic loquitur: Vide quoniam Verbum Dei, quod egreditur de ore Dei, non trahitur ad Deum vacuum, sed prosperatur & facit omnia ad qua misit illud, vt dicere populo & gratia Dei in me vacua non fuit. Consonat Beatus Thomas de Villanueva in Cant. fol. 124. colum. 1. in fine sic inquit: Quod etiam in hac vita in Sanctis impleri existimo, quando non iam per Scripturas, sed per seipsum loquitur os, & impletur, quod scriptum est, erunt omnes docibiles Dei, Cum sic Spiritus loquitur omnis litera fastiditur. Quam etiam doctrinam de locutione Dei operatiua, & effectiua, seu infusiva docet Diuus Gregorius lib. 2. Metaphysicorum cap. 4. ibi: Respondere ergo Dei, est eorum mentibus libenter expectandi moras infundere. Noster Ioannes à Iesv Maria de Mystica Theologia cap. 8. Suarez libro secundo de oratione, cap. duodecimo, numero 21. Antonius Fernandez de visionibus Prophetarum, præludio 3. numero 3. Venerabilis Doctor Ildephonus de Orosio in libro de meditatione & contemplatione, folio 138. pagina 1. columna secunda, Magister Basilius Pontius Legionensis in Defensorio citato, propositione. 5. & plura alij.

5. Quod autem attinet ad terminum illam, substantiali locutio, satis vtitur, & communis est huiusmodi terminus, ad significandas res, quæ & si physicè loquendo, substantiam physicam non importent, tamen sunt magni ponderis, & momenti, desumpta similitudine à substantia physica, quæ respectu accidentium quid firmum, & solidum importat, rationemque entis simpliciter obtinet; accidentia vero comparatione illius debilia, & multò minoris momenti, ac non nisi entia secundum quid sunt, & idèò quoties volumus significare aliquid valde solidum, & magni momenti, dicere solemus, illud esse valde substantiale; e contra vero ad significandam rem minime momenti, parumque solidam solemus eam accidentale appellare: quia ergo huiusmodi locutiones sunt magni momenti, & perfectissimæ, eo quod effectum magni ponderis, quem significant, re ipsa in anima, siue immediatè siue mediatè operentur, idèò meritò ad id significandum substantiales locutiones appellantur, quamuis in eis accidentibus, cuiusmodi sunt species intelligibiles, actusque vitales potentiarum ete-
reantur.

6. Quem sensum ipsemet IOANNES noster satis explicuit, dum in eodem capite 30. apponens exemplum huiusmodi locutionum substantialium, & in quo hæc ratio substantialitatis, vt sic dicamus, consistat, explicans, sic inquit: Itaque licet certum sit omne substantiale verbum esse etiam formale: non tamen propterea omne formale verbum substantiale est, sed solummodo illud, quod (sicuti superius diximus) vere realiterque illud imprimat in anima quod significat. Vt si Dominus noster formaliter diceret anima, Sis bona, illud substantiale foret bona; vel si diceret, Dilige me, confestim in se amoris substantiam haberet; & sciret, qui est verus Dei amor, &c. Ecce qualiter substantiam amoris, non pro substantia phy-

fica, sed pro vero amore sumit, quamvis alias, physicè loquendo, amor accidens sit, iuxta quem etiam sensum, alius terminus huic similis, nempe, essentialis, sumi solet.

Iuxta hunc ergo sensum valde vsitata est hæc locutio. Sanctus namque Dionysius cap. 2. de diuinis nominibus, & ibidem D. Thomas lect. 4. virtutes substantificas appellat, D. etiam Bonauent. in soliloquijs cap. 4. vocat contemplationem, *Gaudium substantiale*, plures etiam alij, vt Suarez tom. 2. de Relig. lib. 2. cap. 6. & 8. veram deuotionem, substantialem appellant, Thaulerus quoque sermone 2. Dominicæ 18. post festum Sanctissimæ Trinitatis, amorem valdè perfectum, essentialem nominat, & in hunc modum plures aliæ locutiones frequenter reperiuntur, & in communi vsu loquendi vsurpantur.

Alia etiam de causa locutiones istæ, substantiales dici possunt, quamvis non in ipsa animæ substantia, sed in eius potentijs exerceantur, quia scilicet fiunt valdè intimæ, & cum minori dependentia ab externis sensibus: quia ergo substantia, seu essentia rei est maximè intima in vnaquaque re, idè ad explicandam hanc intimitatem huiusmodi locutionum, independentiamque ab externis sensibus, meritò locutiones istæ substantiales dicuntur.

Accedit deniq; alia ratio, quia sc. huiusmodi locutiones, propter suam perfectionem, participant aliquando modum illum, quo substantijs immaterialibus Deus loquitur, necnon, & assimilantur magis visioni beatificæ, vt docet D. Thom. 2. 2. q. 174. art. 2. & Suarez tractat. de fide disp. 8. sect. 5. num. 6. cumque per visionem beatificam Dei substantia & essentia cognoscatur, idè ad perfectionem huiusmodi locutionum, quæ magis prædictæ visioni assimilantur, explicandam, terminus ille, substantialis locutio meritò eis applicatur. Vnde modum hunc loquendi approbauit citatus Magister Basilius Legionensis loco citato, & re vera iuxta prædictos sensus, qui latis vsitati sunt, maxime verò primus, non potest non approbari.

§. II.

Secunda propositionis pars elucidatur, & ex communi doctrina confirmatur.

QVO ad secundam verò partem, quæ asserit non oportere tunc animam laborare in exequenda re, quæ per talem locutionem significatur, eo quod ipse Deus tem illam in ipsa anima, & cum ipsa operatur.

Verissima est hæc propositio, constatque ex dictis circa infallibilem efficaciam, & operationem huiusmodi locutionum, hac enim stante certum est, quod sine villo labore animæ, accipiet ipsa effectum huiusmodi locutionum.

Per hoc autem quod excludatur labor, nequaquam excluditur operatio, vt constat ex dictis circa propositionem præcedentem à num. 14. & etiam ex ipsismet verbis Mystici nostri Doctoris, in hoc eodem loco siquidem asserit: *Habeat se cum resignatione & humilitate in illis, dando suum liberum assensum Deo &c.* Resignatio enim, humilitas, & liber consensus, operationes ipsius animæ manifestè exprimunt, & statim sub-

B.
Joannis
à Cruce

Opera
Mystica

NVI

129

subiungit rationem, quare ipsa non debet laborare. Cum istis siquidem verbis substanti-
libus operatur Deus in illa & cum illa &c. Vbi cum illa. &c. cooperationem ipsius animæ
videnter ostendit.

Imò etiam tunc dari operationes meritorias docuit Mysticus noster Doctor loco
supra c. præcedenti citato num. 6. ex li. *Flamma amoris viua*, Cant. 1. vers. 2. necnon, &
in præfenti testimonio, dum liberum consensum admittit, libertate namque con-
cessa statim meritum subsequitur.

9. Vnde, generaliter loquendo, huiusmodi locutiones Dei ad animam non fieri
sine perceptione, & operatione vitali ipsius animæ, eo quod in quadam illuminatio-
ne, & inspiratione consistant, docent optimè D. Gregor. lib. 28. Moral. c. 2. & sequen-
tibus. D. Bonauen. itinere 5. æternitatis dist. 2. D. Thomas 2. 2. quæst. 172. artic. 3. Cal-
siodorus in prologo super Psalmos cap. 1. Curiel controvertia vnica, super illud ad
Hebræos multifariam multisque modis, &c. art. 2. difficultate 3. num. 48. Antonius
Fernandez de visionibus præludio 1. & 3. Suarez lib. 2. de oratione cap. 12. num. 21.
vbi rem hanc bene explicat pluresque alij.

§. III.

*Elucidatur & confirmatur tertia propositio
pars.*

18. DEINDE quoad tertiam partem, quæ assertit tunc non oportere animam aliquid
agere, sed solū habere se cum resignatione, & humilitate præbendo suum libe-
rū consensum Deo, verissima est etiā hæc propositio, cuius sensus patet etiam ex di-
ctis eodem modo sicuti, & sensus præcedentis, siquidem nequaquam omnem animæ
operationem vult excludere, cum expressè in hoc eodem loco eam constituat, ut
modo perpendimus, & in alijs etiam locis in elucidatione præcedentis propositio-
nis citatis, eam etiam multoties statuat, sed solum vult excludere operationem pro-
priam in sensu, quem ex communi SS. Patrum & Theologorum Mysticorum do-
ctrina, & testimonijs, circa propositiōnem præcedentem explicuimus.

22. Vnde locutiones hæc in silentio ipsius animæ in sensu dicto fieri optimè docuit
Venerabilis ille Antistes Bartholomæus à Martyribus in 2. parte compendij cap. 11.
inquiens: Nam dum vires anima silent, & à propria actione quiescunt, Deus ipse loquitur, & ipsius
mentis vires pro libero disponit, & afficit, nobilissimum opus in ea peragens, &c. Quod etiam in-
dicare voluit Samuel 1. Reg. 3. n. 10. dicens ad Dominum: Loquere Domine quia auditus
seruus tuus exprimiturque in illo Ecclesiast. 32. Audi tacens, & pro reuerentia accedes tibi bona
gratia, ut supra p. opol. 4. n. 41. explicuimus: & idèd huiusmodi cessatio ab operatione
simul appellatur silentium, & clamor, seu clamor silentij, ut bene notauit citatus
Antonius Fernandez præludio illo 3. num. 1.

Ex quibus satis superque constat quantum distet, imò expressè aduertitur hæc
doctrina & locutio ab errore hæreticorum asserentium, nos absq; cooperatione nos-
tra iustificari: in quo tanquam in re manifestissimè ex dictis, tam circa hanc, quam
circa præcedentem propositiōnem demonstrata, amplius immorari non oportet.

§. IV.

*Vltima propositionis pars elucidatur, & ex communi
Theologorum doctrina confirmatur.*

DENIQUE quoad vltimam partem, quæ afferit, quod in his locutionibus non habet quis aliquam deceptionem timere, eo quod nec malignus spiritus, nec proprius possunt sese in illis immiscere, verissima est etiam hæc propositio, & cõformis communi Theologorum doctrinæ, tum quia iuxta illam certum est, non posse Diabolum intellectum immediate illuminare, aut illi in illo, sed solum per aliquam imaginariam visionem, aut etiam sensibiliter loquendo, & idè in visionibus seu locutionibus merè intellectualibus non potest sese immiscere, vt expressè docent D. August. lib. 2. de Genes. ad literam cap. 13. in fine, & cap. 14. in principio D. Thom. 2. 2. quæst. 172. artic. 5. ad 2. & ibi Caietan. Curiel controuert. 1. super illud ad Hebræos multifariam multisque modis artic. 2. numer. 63. Tyreus de Apparitionibus lib. 4. capite 15. & 16. Suarez libro secundo de Angelis cap. 25. num. 9. & lib. 6. cap. 16. & in tract. de fide disp. 8. sect. 7. Antonius Fernandez de visionibus præludio 3. Magister Basilius Legionensis loco citato propositione 7. & plures alij.

Vnde quoties si si animæ manifestatur, prædictas locutiones esse mere intellectuales, & spirituales, statim etiam cognoscit esse omnino liberam ab illusione Dæmonum, & idè prædictas illusiones non potest tunc timere, vt ex modo dictis euidenter deducitur, optimeque docet Sancta Mater nostra THERESIA Mansionè 6. cap. 3. ibi: *Quod in minima anima parte fiat, tam clarè anima sua aurius ista verba, & ipsum me Dominum in secreto sibi loquentem se audire putat, vt hic ipse est audiendi modus, accedentibus etiam operationibus, quas hæc ipsa visio operatur, securam, ac certam eam faciat, nullum diabolo hic posse locum esse &c.*

Cum quo tamen optimè cohæret, quod aliquando quamuis Deus ad animam loquatur, ipsa tamen non omninò certo, & euidenter id cognoscat, nec plenè discernat, an sit spiritus Dei, vel spiritus malignus, vel etiam spiritus proprius, sed id ex quibusdam signis, & coniecturis colligere debeat, vt docent, & exemplis confirmant D. Gregorius homilia 1. in Ezech. D. Bonavent. de processu Relig. cap. 18. D. Thom. 2. 2. q. 171. art. 5. & q. 173. art. 4. afferens, quod tunc non reperitur vera prophetia, sed solum instinctus propheticus, qui est quid imperfectum in genere prophetiæ. Docent etiam Suarez tract. de fide disp. 8. sect. 4. Curiel vbi supra art. 2. Santius in lib. 2. Reg. cap. 7. versiculo 4. num. 6. Cornelius in Isai. in processu fol. 9. Aluarez in cap. 1. Isaiæ à num. 6. & plures alij.

Cæterum quamuis hoc aliquando contingat, tamen quando locutio, aut visio est perfecta, hanc incertitudinem non relinquit, sed affert secum omnimodam certitudinem, imò, & euidentiam, quoad *an* est de Deo reuelante, vel loquente, & de veritate rei reuelatæ, vt reuelata est, quæ excludit omne dubium, vel suspensionem, an aliunde scilicet, vel ex spiritu maligno, vel ex proprio procedat, vt docet Augustinus lib. 2. super Genes. ad literam cap. 17. & lib. 2. cap. 19. D. Athanasius de passione Domini, D. Hieronymus Isa. 1. D. Basilius præfatione in Isaiam, & Isai. 1. & homil. 1. in Palm. 28. & D. Thomas 2. 2. quæst. 171. artic. 5. in corp. & quæstio. 12. de verit.

12.

13.

14.

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica
NVI
.128

verit. art. 1. ad 4. & quæst. 173. art. 4. & in eisdem locis, Caietanus, necnon & Curiel vbi supra artic. 2. difficultate 2. Suarez tract. de fide disp. 8. sect. 5. & tituli. de gratia prolog. 3. capite 5. num. 22. Cornelius in proæmio in Iſaiam, estque communis Theologorum sententia.

16. Quæ locutiones sic perfectæ non solum personis publicis, sed etiam particularibus valde familiaribus, & amicis Dei fieri solent, vt constat ex communi doctrina Theologorum, qui id tanquam certum supponentes, vertunt in dubium, an fides diuina, per quam persona particularis assentitur huiusmodi reuelationibus, sit eadem cum fide communi, & Catholica, per quam datur assensus reuelationibus communibus pertinentibus ad mysterium nostræ fidei. Quam quæstionem tractant Caietanus, Cano, Soto, Bannez, Valencia, Zumel, Belarm. Aragon, Salmeron, quos refert Suarez disp. 3. de fide sect. 10. & Aluarez in Iſaiam capite 1. versiculo 1. num. 8. & in ea quæstione vtraque pars est satis probabilis, & vtraque supponit id, quod modo dicebamus, scilicet eura, cui fit prædicta reuelatio, aut locutio, siue sit persona particularis, siue publica, & siue res reuelata pertineat ad commune bonum Ecclesiæ, siue ad aliquid aliud particulare bonum posse habere omnimodam certitudinem, atque ad eodè euidentiam quo ad assensum de reuelatione diuina, seu de Deo vt reuelante, quæ excludat omne dubium, vel suspensionem an aliunde, vel scilicet ex maligno spiritu, vel ex proprio talis reuelatio proveniat contra quod nulla ratio alicuius momenti reperiri potest, vt bene, & late probat Curiel controuers. citata art. 2.

Vnde plures ex huiusmodi reuelationibus fuerunt factæ aliquibus personis particularibus valde familiaribus, & amicis Dei, vt de D. Benedicto, de B. Catharina Senensi, de B. Brigitta, & alijs docet Curiel vbi supra art. 2. num. 44. & de S. Matre nostra THERESIA constat ex his, quæ ipsamet refert cap. 25. suæ vitæ, & Mansionis 6. cap. 3.

16. Et idem id ipsum, etiam pro personis particularibus, docent D. Gregorius lib. 28. Moral. cap. 2. & lib. 8. capite 13. & lib. 4. dialog. cap. 48. D. Augustinus lib. 3. confes. capite 11. quem ad hoc propositum refert Cornelius vbi supra fol. 5. D. Bonauent. de process. Relig. c. 20. Hugo Victorinus, quem refert, & sequitur Medina 1. 2. q. 22. in fine, B. Thomas de Villanueva in Cant. fol. 123. pag. 11. Venerabilis Antistes Bartholomæus à Martyribus 2. par. compendij § 1. Petier. li. 1. in Daniel. super illa verba: Fuit autem Daniel vsque ad annum primum. Cyrillus disp. de somnijs quæst. 3. Fernandez de visionibus, præludio 3. Tyreus de apparitionibus cap. 15. numer. 8. & cap. 1. & 10. late probans, & confirmans, & Aluaro tom. 1. Artis seruendi Deo lib. 2. cap. 58. tit. 18. latissimeque id docuit, & explicuit S. Mater nostra THERESIA locis super citatis. Vnde propter hanc omnimodam certitudinem plures, & graues Theologi docent huiusmodi particulares reuelationes, & locutiones esse sufficientem rationem pro his, ad quos fiunt, ad assensum illis ex fide supernaturali, & diuina. Sic notantque sentiunt Bellarm. lib. 3. de iustificat. c. 3. & plures alij quos refert, & sequitur Suarez disp. 3. de fide sect. 10. num. 2.

17. Quæ tandem omnia confirmantur, quia ex eo colligitur reuelationem, & cognitionem propheticam esse omnino certam, & infallibilem, quia visionis nomine indiget.

insignitur, ad denotandam, non minus esse certam illam cognitionem, quam visionem oculorum circa proprium, & proportionatum obiectum, vt constat ex multis Scripturæ testimonijs, in quibus huiusmodi reuelationes, visiones appellantur, & Prophetæ appellabantur communi vocabulo Videntes, vt bene notarunt Curiel citato art. 2. n. 5. Fernandez de visionibus præludio 1. Aluarez in c. 1. Iſaiæ versiculo 1. à num. 1. & alij: at aliquando personæ particulares, quibus huiusmodi reuelationes, & locutiones diuinæ fiunt, dicuntur propter summam certitudinem videre id, quod Deus ad ipsas loquitur, vt optimè docuit D. Greg. lib. 28. Moral. c. 2. S. Mater nostra THERESIA Manf. 6. c. 3. Rusbrochius de ornatu spiritali nuptiarum c. 25. Dionysius Carthusianus epist. ad Christianos Principes art. 13. D. Bonaueutura itinere 5. æternit. dist. 4. & itinere 2. dist. 5. noster Ioannes à IESV Maria de Mystica Theologia cap. 8. & plures alij: ergo ex simili locutione potest pariformiter colligi omnimoda certitudo harum reuelationum, & locutionum.

Vnde manifeste constat, doctrinam Myſtici nostri Doctoris in hac vltima parte huius propositionis, quæ assertit in huiusmodi locutionibus, non debere animam timere deceptionem aliquam, vel maligni spiritus, vel proprii, esse conformem communi doctrinæ Sanctorum Patrum, ac Theologorum, de qua proinde nullus mediocriter peritus potest rationabiliter dubitare. Quomodo autem, & per quam speciem hæc certitudo, & euidentiæ de Deo reuelante habeatur, quæstio est Theologica, quam latè, & optimè discutit Curiel citata controuers. 1. artic. 2. modum huius certitudinis & euidentiæ optimè assignans.

CAPVT VI.

ELVCIDATUR PROPOSITIO SEXTA,
Sanctorumque Patrum testimonijs illustratur.

SEQUITVR iam elucidanda sexta propositio ab aliquibus notata, quæ habetur in Libro secundo Ascens. Montis Carmeli capite 32. vbi loquens de quibusdam affectionibus, vel perceptionibus spiritualibus perfectissimis, & valde arcanis, sic loquitur.

Quorum originem & causam, à qua promanant, bonaque opera, propter qua Deus sublimis ad eos fauores tribuit, nec anima ipsa, nec qui illius curam gerit cognoscere, & intelligere queunt: non enim à quibuscumque operibus, qua anima peragere possit, nec à considerationibus meditationibusque, ipsius dependent; licet huiusmodi res sint bona dispositiones ad illa obrinenda: largitur illa Deus cui vult, & ob quam causam illi placet. &c. Pro cuius propositionis elucidatione eam in duas partes diuidemus,